

nica, mora država zatreti: on po-
dražuje blago za tisočake, obremen-
enje brez potrebe konzumenta in je
sramoten pečat na licu naše Jugosla-
vije.

Za pospeševanje vinske trgovine
se naj uvedejo minimalni železniški in
parobrodni tarifi, kakor so že v ve-
ljavi v vseh na vinskem eksportu za-
interesiranih državah. Dozvojni defi-
cit ne pokrila množina izvoženega
blaga.

Uj V naših obmejnih izvoznih vin-
skih centralah (za nas n. pr. Mari-
bor) se naj s pomočjo države ustano-
vijo večja vinska skladišča.

o) Zunanji konzulati in trgovske
agencije naj imajo v evidenci tudi
vinsko trgovino. Ravno iz teh mest
bi lahko prišel marsikateri koristen
misljal za izvoz našega vina.

d) Provenienca vin in imena vin-
skih krajev se mora postavno zašči-
titi. Vin. in sadj. odsek v Mariboru
je že lansko leto izdelal tozadevni
predlog ter ga vposlal poverjenstvu
za kmetijstvo v Ljubljano. Upamo, da
se vsaj za Slovenijo ugodno reši do
novega leta.

e) Listi pišejo, da stojijo cene ju-
goslovanskemu vinu nad svetovno pa-
risko in da je to vzrok stagnacije vin-
skega izvoza. Cene našemu vinu tudi
ne bodo padle, dokler bo kilogram
kruške moke stal 14 do 16 K, dokler
bodo morali vinogradniki plačevati
take visoke cene za galico in žveplo,
dokler se ne bodo spremenili visoki
železniški tarifi in nehalne šikane na-
črtnar in dokler bo država mnenja,
da je vinogradnik najbolj pripravna
družna molzna krava. Za znižanje
proteksijskih in prevoznih stroškov
bo morala država nekaj storiti, ako
neče, da se uniči njeno vinogradni-
štvo. Mi vinogradniki hočemo storiti
vse, kar je v naših močeh za obstoj
in razvoj vinogradništva — državo
pe presimo, da nam gre pri tem stre-
mljenju na roko in da odpravi zapre-
ke, ki leže v njenem delokrogu.

Zato moramo že danes misliti na
prihodnje slabe čase in že danes mo-
rame ukreniti vse, da se bomo lahko
uspešno bojevali za obstanek naših
lepih gor. Kmalu si moramo biti po-
polnoma na jasnem:

A. Kaj moramo sami storiti za
ugodno prodajo in izvoz naših vin;

B. Kaj moramo zahtevati od dr-
žave, da stori v našo korist? Glede
prve točke naj omenim:

a) V prvi vrsti moramo gledati, da
pridelamo vino kolikor mogoče dobre
kakovosti. Tako blago se bo vedno is-
kal in dobro plačevalo. Drugi pogoji
pa je — pozna trgatav. Lani smo pre-
razno brali. Ako bi počakali s trgati-
vo (seveda, kdor je imel zdravo proz-
djo) vsaj do 5. ali 10. oktobra, bi do-
bili karredno kapljico.

Curvajte tudi naše zlahtne vinske
sorte pred šmarnico, izabelo in drugo
tako manjvredno primese. Ne prešaj-
mo vsa skup. Dosedaj res ni bilo
bogve katerega razločka v cenah med
čisto šmarnico in med šmarnico po-
mešanom vinom zlahtnih rt, odslej pa
bo drugače. Samo od dobre kakovosti
našega blaga bo odvisna plodono-
nost naših gor.

b) Ceravno je kletarstvo v našem
kmetarsko-ormoškem okraju in raz-
meroma v celi Sloveniji na brezpri-
merno višji stopnji kakor v drugih
jugoslovanskih pokrajinah, polagajo
naši vinogradniki v mnogih slučajih
še vendar premalo paznje na dobro
vinsko posodo, na pravilni potek vre-
nja vinskega mošta in na pravi čas
pretakanja. Novi nasadi in njih pra-
vilno oskrbovanje, so tverili dosedaj
glavno skrb države. Danes pa bi se
morala država z isto vnaemo in teme-
ljitostjo zavzeti za umno kletarstvo in
nam iti na roko z vzgledi in podpora-
mi kakor pri obnovitvi vinogradov.
Star in umen vinogradnik je dejal:
„Kakšni je mošt — takšno je vino;
vendar pa zraste mošt v gorcah, vi-
no pa v kleti.“ Z nepravilnim posto-
panjem v kleti dobimo lahko iz naj-
boljšega mošta slabo neokusno vino.

c) Za ustanavljanje vinarstvih za-
drug se narod do danes ni čutil po-
treb. Nameravane zadruge tudi ne bi
uspele. S tem pa ni rečeno, da ne bi
smeli že pripravljati tla za dobro, ko
bo ustanavljanje vin. zadrug viselo
v zraku. Premisljajmo že danes to ve-
ležno vprašanje, ker boče morda
ravno zadruge, ustvarjajoče tipična

vina njenega okoliša, zadnja rešitev
propadajočega vinogradništva.

d) Pokažimo pri vsaki priliki, da
raste v Sloveniji res dobro, zdravo
in trpežno blago. Naj ne bo nobene
razstave, nobenega večjega sejma v
tu in inozemstvu, kjer se ne bi kaza-
la naša zlahtna vinska kapljica. Iz-
datki se bodo bogato obrestovali. Re-
klama za naša vina ne sme nikdar
zaspati.

Politični ogled.

Kraljevina SHS. S centra-
listično ustavo izgleda slaba in je še
veliko vprašanje, ako bo sploh spreje-
ta z večino. Vladinovec zelo boli, ker
je zapustil zbornico tudi naš Jugoslo-
vanski klub. Po odhodu našega kluba
iz konstituante še šteje opozicija samo
58 poslancev, vladna večina pa 205.
Od Hrvatov je ostalo v konstituenti še
samo 10 in to so samo taki, ki so bili
izvoljeni s srbskimi glasovi. Ministr-
ski predsednik Pašić je začel po odho-
du Jugoslov. kluba loviti v svoje cen-
tralistične mreže socijalne demokrate,
katerim je ponujal ministrstvo social-
ne politike, a mu niso šli na limanice.
Velika preglavica za vladno so pa tudi
bosanski Turki, ki zahtevajo od Paši-
ća, da jim izplača odkupnino turške
veleposesti do zadnjega belica iz drž.
blagajne, sicer grozijo z izstopom iz
vlade in glasovanjem proti ustavi. E-
dino zvesti vladinovec so naši trije li-
beralci in samostojneži, ki se držijo
zvesto izvoznikarskega korita, iz kate-
rega jih pusi zajemati g. Pašić. Vsi
vladni časopisi so razglasili do še
pred kratkim, da bo ustava gotovo
sprejeta še ta teden, in da bo slavil g.
Pašić sprejem ustave dne 28. t. m. na
Vidov dan na Kosovem polju v družbi
svojih centralističnih podpornikov. Se-
daj pa razglasa sam Pašić, da ne bo
nič z izletom na Kosovo, ker je vpra-
šanje, če bo ustava sploh sprejeta in
če, potem pa še gotovo ne tako hitro.
Sedanja beogradska vlada se ukvarja
z mislijo, da bi ustavo kratkoma vsi-
lila.

Glede Avstrije smo poro-
čali, da se je bilo osobito po Nemškem
Stajerskem razpaslo odločno gibanje
za spojitve z Nemčijo in bi se morali
vršiti glasovanje dne 3. julija. Na
Stajerske pa je odločno pritisnila du-
najska vlada in Korošci, da so sedaj
odnehali od zahteve po plebiscitu za
združitev z Avstrijo (seve, začasno!).
Za spojitve Avstrije z Nemčijo še od-
ločno in očitno nastopajo edino le ve-
jenemci. Radi stremljenja združitve
Avstrije z Nemčijo imajo sedaj Av-
striji estavko dunajske in graške vla-
de. Na koroškem se mali volitve za
deželni zbor. Pri teh volitvah so do-
bili največ poslancev (19) socijalni de-
mokrati, krščanski socialci 8, kmetje
8, Velenemci 5 in Slovenci 2.

Spormed Grki in Turki v
Mali Aziji še vedno ni poravnana. En-
tenta obljublja, da bi spravila Grke in
Turke, ako zapustijo Grki enkrat za
vselej Malo Azijo.

Politična poročila.

t V St. Rja v Slov. gor. se je pre-
teklo nedeljo zbralo veliko ljudstva na
političnem zborovanju. Poslanec dr.
Hohnjec je poročal o razmerah v u-
stavotvorni skupščini in o razlogih,
zakaj so naši poslanci zapustili Beo-
grad. Enoglasno je bila sprejeta re-
solucija, v kateri se obsoja centralis-
tična ustava, ostro obsoja slovenski
centralisti, zlasti samostojno-kmetijski
izdajalec slovenskega naroda, popol-
noma odobrava postopanje Jugoslov.
kluba, izreka zaupanje poslancem SI.
kmetске zveze in Ljudske stranke ter
se jih poziva, naj vztrajajo v boju za
avtonomijo nedeljene Slovenije, za e-
nakopravnost vseh treh jugoslovans-
kih plemen in za svobodo in pravice
kat. cerkve.

t Brezno ob Dravi. V nedeljo, dne
19. t. m. se je ob lepi udeležbi najugled-
nejših mož iz cele župnije vršil shod
SLS, na katerem je poročal poslanec
Vlad. Pušenjak o političnem položaju in
o delu naših poslancev. Na predlog
predsednika shoda se je soglasno spre-
jela resolucija, s katero se odobrava
taktika Jugoslov. kluba in zahteva, da
vodi boj za avtonomijo, socijalno-gospo-

darsko pravičnost in svobodo vesti na-
prej do končne zmage.

t Shod Slov. ljudske stranke (S
KZ) v Celju. Komaj dober dan popraj
smo zvedeli, da pride naš poslanec g.
Krajnc v Celje na shod. In vendar se
nas je v nedeljo, dne 19. t. m., ob 8.
uri zjutraj, nabralo toliko, da je bila
vrtna dvorana pri „Belem volu“ pre-
majhna. Prišli so tudi iz sosednjih žu-
pnij: Teharja, Vojnika, St. Jurija ob
južni železnici in iz Savinjske doline,
največ pa iz Celja in iz celjske okoli-
ce. G. poslanec nam je jasno in po-
drobno razložil vzroke, vsled katerih
je Jugoslov. klub moral zapustiti kon-
stituanto, ako je hotel ostati zvest na-
logi, ki mu jo je dalo ljudstvo ob vo-
litvah: da brani našo avtonomijo, go-
spodarske pravice in svobodo vere in
Cerkve. Po poročilu g. poslance, ki se
ga zborovalci z navdušenim odobra-
vanjem vzeli na znanje, smo sklenili
naslednje resolucije: 1. Odobravamo
odločni korak in taktiko Jugoslovans-
kega kluba v boju za avtonomijo ter
socijalno-gospodarske pravice ljudstva
Pozdravljamo obljube, ki nam jo je dal
v „Sporočilu“, da bo vztrajal v tem
boju in ga tudi po sprejetju ustave na-
daljeval v parlamentu in izven njega
tako dolgo, dokler ne izvojuje plemen-
ske enakopravnosti, socijalno-gospo-
darske pravičnosti in svobode katoli-
ske Cerkve. 2. Odločno obsojamo iz-
dajstvo Samostojne kmetijske stranke,
ki z liberalno stranko proti ogromni
večini Slovencev in Hrvatov podpira
plemensko nadvlado srbskega plemena
nad slovenskim in hrvatskim. 3. Ob-
danske volitve so pokazale, da imajo v
Sloveniji ogromno večino avtonomisti-
čne stranke, kljub temu sestoji dežel-
na vlada Slovenije iz zastopnikov cen-
tralističnih strank. Zahtevamo, da se
deželna vlada preustroji primerno iz-
idu občinskih volitev. 4. Zahtevamo,
da se odredba eksistenčnega minima
10.000 K tudi v resoluci izvalja in da
se dohodninski davek od 10.000 K na-
prej začne določati po I. stopnji, a ne
kakor doslej, ko so od 4800 K zahte-
vali dohodnino od 17. stopnje naprej.
Cenilne komisije za določanje dohod-
nine naj bodo javne.

Tedenske novice.

t Vsi cenjeni naročniki, ki imajo
naročnino za „Slov. Gospodarja“ pla-
čano samo do 1. julija, dobijo sedaj
modri križ na ovitku in položnico. Ob-
nem jih prosimo, da po priloženih
položnicah v najkrajšem času obnove
naročnino, kajti drugače smo primo-
rani vsled prevelike dragine ustaviti
list. „Slovenski Gospodar“ stane do
nvega leta 20 K, za četr leta 10 K.

t Pozor na vozni red! Ta številka
„Gospodarja“ prinaša v inseratnem delu
vozni red. Citatelji našega lista, ki se
veliko vozijo po železnicih, naj ga iz-
režejo in dobro shranijo, ker je vozni
red težko dobiti in je tudi precej drag.

p Shod SLS v Laškem. V nedeljo
dne 26. t. m., po rani maši, se vrši v
Laškem politično zborovanje Slovens-
ke ljudske stranke. Poslanec g. Dav.
Krajnc bo poročal o političnem polo-
žaju s posebnim ozirom na izstop Ju-
goslovanskega kluba iz konstituante.
Vabimo naše somišljenike iz okolice,
da se omenjenega shoda udeležijo v ča-
stnem številu!

t Nova preganjanja. Po poročilu
iz Ljubljane je posebna komisija izde-
lala in dne 17. t. m. izročila ministr-
skemu svetu načrt o „redu in radu“,
t. k. zvana „obznana“, ki ne pomeni ni-
česar drugega, nego nov način pre-
ganjanja, kazenskega poslopanja ter
točnega izvrševanja kazni zoper ose-
be, ki so po mnenju sedanje straho-
viade protidržavne. Po določilih tega
načrta se morejo kazni podaljšati do
50 let, denarne globe pa povečati do
100.000 dinarjev. Po tem novem zaka-
nu bi n. pr. že bilo kaznjivo, ako bi
komunisti razobesili rdečo zastavo.

t Novo nasilje deželne vlade proti
našim domačim obrtnikom. Sedanja de-
želna vlada, v kateri sedijo demokrate
in samostojneži, je izdala na podreje-
na politična oblastva okrožnico, v ka-
teri naroča, da morajo okrajna gla-
varstva strogo zasledovati vse one do-
mače obrtnike in rokodelce na deželi,
kateri brez obrtnega lista opravljajo
pri kmetih in bajtarjih popravila pri
stavban in drugih gospodarskih na-

pravah. Sama nasilja proti našemu
ljudstvu na deželi. In kljub temu se
še na deželo zaslepljenosti, kateri grede
bez drn in strn z goljužno samostojno
kmeti stranko.

t Uspehe naših poslancev si la-
stijo samostojneži. Citateljem „Gospo-
darja“ so še gotovo v živem spominu
zahteve naših poslancev: o upeljavi
davčnih knjižic (tozadevno je interpe-
liral vlado poslanec dr. Hohnjec),
glede pomanjkanja tobaka za pipe sta
zahtevala poslanca Roškar in Pišak,
da se odpravi ta nedostatek. Za skraj-
šanje vojaške službe naših kmetijskih
fantov pa se je boril naš celotni Jugo-
slovanski klub. Naenkrat pa je priše-
pal za našimi poslanci z. samostojni
Urek in vložil na vlado interpelacija
za uvedbo davčnih knjižic, da se od-
pravi pomanjkanje tobaka po doželi in
skrajša službeni rok za kmetске fan-
te. Seve, g. Urek razglasa sedaj v
„Kmet. listu“, da je on vse to dosegel
kar so že davno izposlovali naši po-
slanci. Urekovo zavzemanje za kmet-
ске koristi je navadna laž in latvina
zaslug ter delo poslancev Jugoslovans-
kega kluba.

t Samostojni poslanci in Turki se
polnijo žepi. Od Pašićeve centralisti-
čne ustave imajo največ profita samo-
stojneži in Turki. Pašićevi vladi je
zaveč na tem, da spravi za visoko
ceno pod centralistični klubok ustave.
Vladna večina je presneto neznanca in
tega dejstva se zavedajo tudi samostoj-
ni in Turki, ki se vedno vrtijo okrog
Pašića in mu pretijo z izstopom iz
vlade, ako ne ugodi njihovim nenasi-
ljivim zahtevam. Vlada že izplačuje
Turkom one milijone, ki jih je obljui-
vala kot odkupnino za turško velepo-
sest, samostojni poslanci pa dobivajo
izvoznice vseh vrst, samo da ne za-
puste Pašića v odločilnem trenutku,
ko se bo vršilo glasovanje za sprejem
ustave. Pašićeve barantije s Turki in
samostojneži se vršijo in izplačujejo
na račun davkoplačevalcev.

t Samostojna lumparija. Libera-
lec in sedanji „samostojni“ trgovec
Jarnovič ima v Dramljah pri Celju
vinograd, katerega je država popraj
imela v najemu. Ker je sedaj samo-
stojna kmet. stranka v vladi, bi Jar-
novič ta vinograd rad prodal državi
za visoko ceno, ker upa, da bi mu
minister Pucelj pri tem pomagal. Ker
je pa vinograd malo vreden in da bi
bila kupelja bolj sigurna, je Jarnovič
pisal nekemu drž. vinarškemu ravnat-
elju, da je v tej zadevi že govoril z
nar. poslancem Drolenikom, ki mu je
obljubil, da bo sedaj s pomočjo mini-
stra Pucelja že slo. Jasno je kot beti
dan, da boče ta slabostna družba o-
pehariti državo (davkoplačevalce, op-
ured.) za težke stotisočake. V dosega
svojih namenov se jim zdi doba Puc-
ljevega ministirovanja najbolj primer-
na. Kakor znano, je svojočasno sta-
jerski deželni odbor tudi kupoval in
urejeval takozvane šolske ali poloval-
ne vinograde, ki se pa nikjer niso ob-
nesli. Cemu naj bi država nakupila
Jarnovičev vinograd? Morde radi te-
ga, ker bi se ga rad iznebil? Zares
„čedne“ stvari se odigravajo za samo-
stojnimi zastori!

t Samostojnim se odpirajo oči. Sa-
mostojni poslanci Urek, Drolenik, Mr-
molja in dohtar Vošnjak v Beogradu
zahtevajo centralizem in tako izdajajo
slovensko ljudstvo. Njihovi dosedajni
pristaši v domovini pa obsojajo cen-
tralizem in se v sejah občinskih odho-
rov izjavljajo za avtonomijo nedeljene
Slovenije, kakor jo ima v svojem pro-
gramu Slov. ljudska stranka. Tako sta
izjavo za avtonomijo v občini Golobin-
ek (sodni okraj Sevnica) podpisala i
dva samostojneža, v občini St. Vid n.
Valdekom je podpisalo to izjavo 7 o-
bornikov, ki so bili izvoljeni na pro-
gramu Samostojne, pa zdaj svojo ve-
liko zmeto obžalujejo; v občini Razbor
pri Slovenjgradu pa 4 samostojni.
Pozdravljeni novi sobojevniki za av-
tonomijo! S tem, da ste se izjavili za
avtonomijo nedeljene Slovenije, ste ne
lahi biti člani Samostojne, ki zahteva
za Slovence sužnost in tlačanstvo, —
razbitost in razkosnost.

t Liberalni učitelji, ki se prelo-
vijo v samostojneže. Kada slede na-
vadno spomladi svojo zlatno kožo.
Pri liberalnih učiteljih pa opazamo,
da slačijo svojo prvotno politično ko-
žo in se za silo, da skrtljejo svojo sra-
moto, ogrnejo s „samostojno“ halo.